QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 11 ta' Mejju 2001

Numru 9

~itazzjoni 1052/1997

***Fogg Limited* g]an-nom u in rappre\entanza tas-so`jetà estera *Avon Insurance p.l.c.* u dina kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat tag]ha Grazio Farrugia, a ba\i tal-polza ta' assikurazzjoni tat-tip *comprehensive* u tal-li[i**

versus

Mario Aquilina

Din hija kaw\a dwar]abta bejn \ew[vetturi li [rat fis-26 ta' {unju 1996 fi Triq Tune\, Pembroke.

I`-`itazzjoni tg]id illi dak in-nhar, g]al xi t-8.30 *a.m.*]abtu l-karrozzi *FIAT Uno*, bin-numru O-1421(M), misjuqa minn Grazio Farrugia u assikurata ma' l-attri`i, u l-vettura tal-g]amla *Leyland* bin-numru H-3885(M), misjuqa mill-konvenut.

L-attri`i qieg]da tg]id illi l-]tija kienet kollha tal-konvenut, u li hi, kif kienet marbuta li tag]mel ta]t il-polza ta' assikurazzjoni, g]amlet tajjeb g]ad-danni fil-karrozza ta' Farrugia, li telg]u g]al elfejn, tmien mija u]amsa u g]oxrin lira (Lm2,825), u kienet surrogata fid-drittijiet tieg]u.

Billi g]alxejn sej]et lill-konvenut biex i]allas, l-attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti, wara li tg]id illi l-]tija hija tal-konvenut wa]du, tikkundannah i]allas elfejn, tmien mija u ]amsa u g]oxrin lira (Lm2,825), jew somma o]ra aktar pre`i\a, b]ala danni, flimkien ma' l-img]axijiet minn dak in-nhar li kienet notifikata l-ittra uffi`jali ta' l-4 t'Ottubru 1996, u l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-istess ittra uffi`jali u ta' ittra uffi`jali o]ra ippre\entata flimkien ma`-`itazzjoni biex ji[i notifikat l-assikuratur tal-konvenut.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-]tija ma kinitx tieg]u i\da ta' Grazio Farrugia, u g]alhekk hu ma g]andux i]allas danni.

Il-]abta [rat hekk:

Grazio Farrugia kien qed isuq il-karrozza assikurata fi Triq Tune\, Pembroke, u l-konvenut kien qed isuq fl-istess triq, i\da [ej mill-fa``ata u riesaq lejh. Dak il-]in kull wa]da mi\-\ew[vetturi kienet fuq in-na]a tag]ha tat-triq. Dwar x'[ara meta l-vetturi resqu lejn xulxin, Farrugia xehed hekk:

> F'daqqa wa]da, meta Mario Aquilina [il-konvenut] ma kienx aktar minn g]oxrin pied 'il bog]od minni, rajtu jikser f'daqqa g]al nofs it-triq u jer[a' jikser lura g]al fuq sajdu (*sic*) b']asda, donnu ried jevita xi]a[a. Meta g]amel din il-manuvra it-*truck* marlu minn wara u tilef il-kontroll. … … … Jien kont fuq in-na]a tieg]i kemm jista' jkun, i\da peress illi, kif spjegajt, it-*truck* marlu minn wara, huwa la]aq]adni bi\-\aqq, u pre`i\ament bid-*double wheel* ta' wara. Fil-fatt bid-*double wheel* qabad quddiem tal-karrozza tieg]i, u bir-rota baqa' tiela' fuq il-*bonnet* tieg]i, b'mod li l-karrozza tieg]i g]oliet diversi piedi u [iet fuq il-bankina li kien hemm fuq ix-xellug tieg]i, li g]andi ng]id hija g]olja qiesu sal-irkoppa.[1]

[1] Ara l-*affidavit* ma]luf minn Grazio Farrugia fl-10 ta' Lulju 1998, *fol.* 20.

Jidher li l-konvenut [ibed lejn in-nofs tat-triq g]ax fuq ix-xellug tieg]u kien hemm rampa li ma riedx jitla' fuqha. Is-Sur[ent tal-Pulizija li mar fuq il-post tal-]abta xehed hekk dwar dak li qallu l-konvenut:

> … … … tat-*truck* [ibidli l-attenzjoni li ma setax ig]addi nkaxxat mal-bankina min]abba li kien hemm rampa tal-konkos.[2]

Il-vettura tal-konvenut kienet *truck* kbir minn dawk li j[orru *concrete mixer* fuq wara. G]alkemm din hija vettura tqila, jidher li l-konvenut kien qed isuq b'velo`ità x'aktarx g]olja g]ax it-*truck* baqa' miexi g]al xi tul wara l-]abta u]alla *brake marks* ma' l-art[3].

Meta xehed waqt is-smig] tal-kaw\a l-konvenut bidel il-ver\joni li kien ta lis-sur[ent minnufih wara l-]abta. Fl-*affidavit* li]alef fl-10 ta' {unju 1999[4] xehed illi kien Farrugia li l-ewwel]abat mal-bankina li hemm fuq ix-xellug tieg]u u "spara" g]al fuq it-*truck*. Jidher `ar, i\da, li din hija xi "*trovata*" g]all-g]anijiet tal-kaw\a, g]ax quddiem is-sur[ent il-konvenut ma kien qal xejn minn dan u anzi stqarr li]abat mal-karrozza assikurata g]ax ma setax i\omm max-xellug tat-triq min]abba r-rampa.

Fil-fehma tal-qorti l-]tija hija kollha tal-konvenut. Kien qed isuq b'velo`ità og]la milli kien xieraq, meta tqis it-toqol tal-vettura tieg]u. G]alhekk, meta ra r-rampa fuq ix-xellug tieg]u, ma setax jieqaf biex i]alli l-karrozza l-o]ra tg]addi — kif kellu jag]mel — qabel ma jinvadi l-karre[[jata tag]ha, i\da lewa lejn in-nofs tat-triq. Min]abba l-velo`ità u t-toqol tal-vettura l-konvenut ma setax jikkontrolla l-liwja li]a t-*truck* u g]alhekk it-*truck* [ibed aktar lejn in-nofs tat-triq u laqat il-karrozza assikurata.

---

2 Ara x-xiehda ta' P.S. 845 Peter Cini fis-seduta tas-16 t'April 1999, *foll.* 35 *et seq.*

3 Ara l-iskizz tal-pulizija, *fol.* 32.

4 *Foll.* 67 *et seq.*

Dwar il-*quantum* tad-danni l-attri`i xehdet li l-karrozza assikurata kellha ]sara li kienet *beyond economical repair*, u li qabel l-in`ident il-karrozza kienet tiswa tlitt elef lira (Lm3,000). Ir-*wreck value* kien ta' mitejn lira (Lm200) u l-assikurat]allas]amsa u g]oxrin lira (Lm25) *excess*. It-telf ta' l-attri`i g]alhekk kien ta' elfejn seba' mija u ]amsa u sebg]in lira (Lm2,775). Barra minn hekk ]allset tliet liri u ]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm3.75) g]ar-rapport tal-pulizija u g]axar liri (Lm10) g]ar-rapport tas-*surveyor*. It-telf b'kollox g]alhekk kien ta' elfejn seba' mija u tmienja u tmenin lira u]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm2,788.75). G]alkemm ma n[ibitx l-a]jar xiehda dwarhom, dawn i`-`ifri ma kinux kontestati mill-konvenut, u g]alhekk il-qorti tillikwida d-danni ta' l-attri`i fis-somma ta' elfejn seba' mija u tmienja u tmenin lira u]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm2,788.75).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenut; tg]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du u li d-danni ta' l-attri`i kienu ta' elfejn seba' mija u tmienja u tmenin lira u ]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm2,788.75); g]alhekk tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attri`i elfejn seba' mija u tmienja u tmenin lira u ]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm2,788.75) flimkien ma' l-ispejje\ u l-img]ax skond it-talba.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.